

COMARCA

NR. 4197
CED. 3
S
B

LA LLENGUA CATALANA

La llengua és un mitjà de comunicació, però no sols és això; és també el vehicle d'una cultura nacional. Sota aquest punt de vista, un conflicte lingüístic, (és a dir, una situació en que una llengua és utilitzada per oprimir-ne una altra; en que una és dominada i l'altra dominadora), adquireix la seva importància social.

A l'Estat Espanyol es parlen quatre llengües: Castellà, Català, Gallego i Basco, però sols una d'elles n'és oficial: la Castellana, significat això una discriminació vers les persones, els pobles, que parlen les altres, que durant moltes èpoques de la Història han sofert persecució.

Donem una breu ullada a les vicissituds que ha sofert, al llarg del temps, la nostra llengua, i també, per altra banda els drets respectats en altres èpoques.

En el període de dominació dels Borbons (s. XVIII i XIX) a partir de Felip V, és quan comença la represió, amb l'abolició de l'autonomia de València i Aragó (abolides Diputació, Generalitat, les Corts). Tots els Decrets Reials, Cèdres i disposicions, que seguidament esmentarem ràpidament, són una mostra del que diem:

29 de juny de 1.707 - Pragmàtica (País Valencià)

16 de gener de 1.716 - Decrets de Nova Planta (Principat)

16 de maig de 1.716 - Decrets de Nova Planta (Mallorca i Eivissa)

23 de juny de 1.768 - Reial Cèdula d'Aranjuez

1.837 - Càstiga als alumnes; Llei del notariat castellà obligatori als documents.

1.867 - Reial Ordre prohibint obres teatrals "exclusivament escrites en qualquiera de los dialectos de las provincias de España".

(1974)

Nº 12 Juliol-Agost [1975]

1.899 - Ordre de predicar en castellà. Reial Decret de publicar els catequismes en castellà.

A principi del segle actual la discriminació continua i es veu intensificada durant la Dictadura de Primo de Rivera.

Durant el període republicà, la nostra llengua veu respectats tots els seus drets i afavorida la seva creixença.

1.931 - Estatut d'Autonomia plebiscitat del poble català. La llengua catalana és llengua oficial, al costat de la castellana. Totes les principals disposicions de l'administració pública es redacten en les dues llengües. El català es fa servir en l'ensenyament Primari, Mitjà i Tècnic, en règim d'ensenyament bilingüe. Llibertat de llengua complexa per a les empreses i persones privades. El procés de normalització de la llengua catalana creix contínuament i s'accentua durant el període 1.936 - 39. (en aquest període s'editaven molts diaris i revistes també).

Els mitjans de comunicació social, i la radiodifusió: retransmitia pràcticament en català, en particular la Ràdio Associació de Catalunya. Fins i tot en Cinema es començava a fer algunes pel·lícules catalanes i a doblar-ne d'estrangeres.

Acabada la guerra, el període franquista representa un retrocés, com podem veure:

5 de abril de 1.938 - Ocupació franquista de Lleida. Queda abolit l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

10 d'Agost de 1.938 - Disposicions del Delegat d'Ordre Públic de Lleida sobre la conveniència de deixar parlar el català en públic.

27 de gener de 1.939 - Caiguda de Barcelona; el cap de Serveis d'Ocupació de Barcelona dicta un ban: "Perseguir que Catalunya sienta España i la unió española pese a la maldad de algunos y

UNB
Biblioteca General

ella todo lo auténtico e íntimo de su ser (...). Estad seguros, catalanes, de que vuestro lenguaje en el uso privado y familiar no será perseguido ..."

Però es van prendre les següents mesures:

- Prohibició de l'ús públic del Català en totes les seves manifestacions orals i escrites.
- El Català extirpat de l'Ensenyament en tots els seus graus, incloent-hi el pre-escolar.
- Destrucció de llibres i prohibida l'edició dels catalans, fins i tot els religiosos.
- Les Biblioteques públiques i privades "depurades" i, algunes, clausurades.
- Les emissores de Ràdio catalanes, apropiades.
- Totes les empreses públiques i privades o semi-públiques, obligades a utilitzar exclusivament la llengua castellana.
- L'Església també fou obligada a participar en aquestes mesures represives, exhortant als rectors a la predicació en castellà.

En el moment actual (Degut a les influències externes i a la represa de la lluita del moviment democràtic), el govern gradualment autoritza certes manifestacions: 1946 es comença a editar llibres (coincideix amb la derrota europea del feixisme).

1.963 s'amplia la temàtica dels llibres editats en català, junt amb les traduccions. En canvi continua el rigor amb les revistes i diaris.

Algun programa en la Ràdio i en la Televisió però molt limitats i en unes hores poc adients.

1.962 i anys posteriors, surgeix el fenomen de la Nova Cançó Catalana.

1.970 en la llei General d'Educació es fa menció de l'ensenyament de les llengües vernacles.

Però no ens fem masses il·lusions. En una època en que la cultura de masses pren unes dimensions extraordinàries, aquestes petites victòries no signifiquen res.

Per aquest motiu l'Assemblea de Catalunya emprà una Campanya per a l'Us Oficial de la Llengua Catalana, que principalment toca els punts:

- a) Sobre l'ús oficial del Català. Imposar l'ús oficial de la llengua catalana segons l'Estatut d'Autonomia.
- b) Sobre l'Ensenyament. Superació de les "escoles de l'Escola". exigint

amb control democràtic. Cal que al Català hi tingui entrada normal.

- d) Sobre associacions i institucions culturals. Cal restablir les institucions catalanes que encara tinguin justificats els seus fins i crear-ne de noves adequades a les necessitats actuals. El Català ha de ser el vehicle de les institucions catalanes.

Si amb aquesta campanya s'aconsegueix l'oficialitat del Català i la reconeixença dels drets de la llengua i cultura catalanes, s'haurà fet un gran pas en el camí de l'unitat i en la lluita contra la opressió nacional.

S'HA CELEBRAT LA 10ª REUNIO DE LA COMISSIO PERMANENT DE L'ASSEMBLEA DE CATALUNYA

El 7 de novembre de 1.971 es celebrà la 1ª sessió plenària de l'A.C.

L'Assemblea de Catalunya és la realització unitària més ample de l'oposició seguida sota el franquisme de la que forma part la majoria dels partits polítics existents a Catalunya, Comissions de Barris, Associacions de Veïns, Comissions Obreres, Delegacions de prgesos, representants de l'església, Comunitats cristianes de base, estudiants, professors universitaris, col·legis professionals, entitats legals, personalitats destacades en la vida intel·lectual i cultural del país i representacions de la majoria de pobles i comarques de Catalunya.

Amb això volem remarcar que l'A.C. no és un "partit polític", no és una organització, no té una ideologia, ans al contrari a dins hi convívem gent de diferent posició social i manera de pensar, però el que ens fa treballar d'una forma coincident un objectiu comú: l'enderrocament del franquisme i el restabliment d'un règim democràtic.

Els punts de coincidència són:

- Amnistia general dels presos i exiliats polítics.
- Exercici de les llibertats democràtiques fonamentals: llibertat de reunió, d'expressió, d'associació -inclosa la sindical-, de manifestació i dret de vaga.
- Restabliment provisional de l'Estatut del 32 com expressió concreta de les llibertats a Catalunya i com a via per aconseguir el restabliment del dret d'autogovern.

• Coordinació de la lluita democràtica a tota el pobles de l'Estat Espanyol.

Forma part de l'A.C. tot aquell qui accepta aquests 4 punts.

Només a causa de la repressió continuada s'ha dificultat una acció més articulada, una major confrontació de diferents opcions per a solucionar els problemes del país i a la vegada una participació més democràtica de tot el poble.

Però és on aquesta línia en la que amb les lluites de cada sector -obrers, pagesos, estudiants ... i recentment pescadors, conjuntament amb la majoritaria presa de posició per part de les jerarquies de l'església (Tarrancon, Jubany..) repercussió de l'assassinat de Puig Antich, el conflicte Añoveros, etc, etc s'ha conseguit (i sobretot després de la detenció dels 113 demòcrates en una església de Barcelona) una major difusió i identificació amb l'A.C., anant cercant cada vegada més el règim franquista.

Dins d'aquest marc d'augment de la lluita de l'oposició i de la crisi del franquisme s'ha celebrat la 10ª reunió de la Comissió Permanent significat així un nou pas endavant en la lluita democràtica.

PREMIA DE MAR INFORMA

En aquesta ocasió ens centrarem en els problemes que qualsevol persona pot observar als carrers del nostre poble i sobretot als barris (Cotet, Banyeres i part alta del poble).

Només passejant es pot veure clarament el total abandonament i despreocupació de que són objecte per part del nostre Ajuntament. Al carrer "Torrente de Sta. Ana", pertanyent al Barri Cotet (obrer en la seva totalitat) hi ha clavagueres destapades i sense acabar, que moltes vegades han de ser tapades amb fustes i troncs pels mateixos veïns. Aquest mateix Torrent està sense asfaltar, com la majoria dels carrers. A més a més, està ple d'escombraries, cosa que es totalment antihigiènic, ja que atravesa el centre del Barri.

En els escassos trossos asfaltats hi ha grans forats i a les voreres llambordes desenganxades, així si és que n'hi han.

Quan plou, la majoria dels carrers s'omplen de fang i pedres, arrossegats per l'aigua que no corre per les degudes tuberries (inexistents). I així en alguns sectors del Barri se senten olors desagradables.

La conducció elèctrica és llastimosa. Els fils es creuen continuament, cosa que alguna vegada podria provocar un incendi.

També passa que en cap lloc del Barri no hi ha ni una sola cabina telefònica i els telèfons dels bars i locals públics no poden ser utilitzats.

Edificis aïllats en mig del camp, a mig fer, inhabitables, donen idea de la manera d'urbanitzar en tot el que ni siguin barris d'estiuejants o de persones acomodades.

Unicament hi ha un col·legi, que ni tan sols disposa dels requisits necessaris per a semblar-se a un centre d'ensenyament.

En una extensió de mig km. quadrat, aproximadament, no hi ha ni un sol mobge, degut a la qual cosa els seus habitants s'han de traslladar al centre de Premià on tampoc són atesos amb els requisits mínims.

Tenint en compte solsament aquests punts essentats podem constatar la desastrosa situació en que ens trobem.

MÉS SOBRE L'AIGUA

Fa uns moments ens aca em d'assabentar d'un nou crim del feixisme, ens referim al succeís de Carmona (Sevilla), seguint aquesta vegada la Guardia Civil, la que ha carregat contra un poble en pes, que demanava una cosa tan bàsica per viure com és l'aigua.

Fa ja força temps que el poble no te una gota d'aigua. Les autoritats feien promeses i més promeses dient-lis que en tindrien aviat. Del últim engany en prevení la protesta massiva. Les dones i criatures del poble, per fer-se sentir, fóren una sentada pacífica interceptant el tràfic. Hi hagué solidaritat per part de camioners i automobilistes, ja que comprenien molt bé que tenien raó. La força pública del poble no intervingué, però vingueren forces de la Guardia Civil de Sevilla (en varis centenars) amb l'ordre de disoldrels. La repressió fou brutal. Els homes del poble defensaren

la Guardia Civil varis disparas, matant un veí pare de tres criatures, ferint greument un noi de 16 anys y resultant-ne molts d'altres amb cops i ferides di-
verges.

Aqueta esdeveniment ens fa recordar els primers nombres de COMARCA on denunciaven la manca d'aigua a VILASSAR DE DALT. Han passat els mesos (un any) i sembla que la cosa no s'acaba de sol.lucionar, mes encara, no es "ocmença" a sol.lucionar. D'aigua cada dia en tenim menys. Los fonts del poble no rajen sempre y quan ho fan, los cues de gent ankava busca r aigua no s'acaben may.

S'han prepara t tuberics per fer arribar la famosa aigua del Ter, però amb tan mala pata que quant, per fi, ha arribat s'han reventat totes. Aquesta és la preocupacio que té l'Ajuntament pel poble! Fa poc i malament! Al poble volem aigua, a Carmona també en volien i ja veiem la resposta que els hi han donat. Ara te, el problema no s'ha resolt amb la repressió, això ho veuen molt clar els veïns de Carmona y tota junta continuaran lluitant, demanant el que els hi corresponent nosaltres ens solidaritzem amb ella, amb la seva lluita, que és tambe la nostra.

ULTIMA HORA ULTIMA HORA ULTIMA HORA.

El 30 de juliol s'ha fet pública la constitucio de la JUNTA DEMOCRATICA D'ESpanya sent aquest fet d'una gran trascendencia, mes encara pel moment d'aguda crisi en que està passant la dictadura franquista.

Aquesta Junta està formada per dififente de partits polítics, d'agrupacions socials i d'organismes democratics de diverses nacionalitats i regions espanyoles, aixi com per personalitats de senyalada significacio pública.

La JUNTA DEMOCRÁTICA D'ESpanya, constituida "con caràcter abiorto" se proposa vigilar, coordinar, impulsar, promoure i garantir el proceda constitutent de la democracia politica d'España.

El Programa de la Junta és el següent.

1/ La formació de un Gobierno provisio-
nal que sustituya al actual, para devol-
ver al hombre y a la mujer españoles,
mayores de dieciocho años, su plena ciu-
dadania mediante el reconocimiento le-

responsabilidades por hechos de natura-
leza politica, y la liberación inmediata
de todos los detenidos por razones
politicas o sindicales.

3/. La legalización de los partidos po-
liticos, sin exclusiones.

4/. La libertad sindical, y la restitucio-
n al movimiento obrero del patrimonio
del Sindicato Vertical.

5/. Los derechos de huelga, de reunión
y de manifestación pacifica.

6/. La libertad de prensa, de radio, de
opinión, y de información objetiva en
los medios estatales de comunicacion so-
cial, especialmente en la television.

7/. La independencia y la unidad juris-
diccional de la función judicial.

8/. La neutralidad politica y la profesio-
nalidad exclusivamente militar para
la defensa exterior, de las fuerzas ar-
madas.

9/. El reconocimiento, bajo la unidad
del Estado español, de la personalidad
politica de los pueblos, catalán, vasco,
gallego, y de las comunidades regio-
nales, que lo decidan democraticamente.

10/. La separación de la iglesia y del
estado.

11/. La celebración de una consulta po-
pular entre los doce y los dieciocho me-
ses -contados desde el día de la resta-
uración de las libertades democraticas
-con todas las garantías de libertad,
igualdad de oportunidades e imparciali-
dad, para elegir la forma definitiva del
Estado.

12/. La integración de España en las
Comunidades europeas, el respeto a los
acuerdos internacionales, y el reconoci-
miento del principio de la cooperacion
pacifica internacional.

Les C.A.C. saludem a la JUNTA DEMOCRA-
TICA D'ESpanya, i al mateix temps mani-
festem la continuació d'apoiar a l'Asam-
blea de Catalunya.

C. A. C.

Comissions d'Activitats
Cíviques.

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC